

Kort rapport från resan till Gammalsvenskby 27 sept-3 okt 2010.

Deltagare: Britta Hinas Persson, Karl-Erik Tysk och Birgitta Utas.

Måndag 27/9 Tidig morgon för avresa från resp. hemorter. Avresa från Arlanda mot Budapest med flyg som var försenat varvid vi fick jäkta genom terminalens långa gångar till flyget mot Odessa. Emellertid väntade planet på oss. Karl-Erik hade hyrt bil så nu började den långa färden mot byn som vi kom till i mörker vid niotiden. Vi bodde hos **Lilija Malmas** som tog emot oss med sen middag.

Tisdag 28/9 Vi började våra besök hos **Elsa Kozenko Utas** där vi fick nyheter från byn. Talade om ev gudstjänst på fredagen. Gick till **Lily Hansas** som satt på sängkanten och är ganska dålig. Hon har Koljas fru hos sig så hon har hjälp med mat och omsorg. Jag hade pengar från Henrikssons i Bredaryd med mig till henne. Lily piggade till och bjöd på kaffe och hembryggt vin.

På em deltog Britta och jag i svensklektionerna i skolan. **Larisa Belei** har 2 grupper som samlas tisdag och torsdag. På väg in till Larisa träffade vi **Maria Utas** som svarar för maten i skolan. Vi mötte också **Halina Zhovtobriukh**, studierektor som deltog i resan till Gotland. Trevligt att få träffa eleverna igen även om det var många som inte kom idag. På vägen hem mötte vi **Paulina Buskas** med barnen, **Marina och Alexander**. Vi har inte mött **Viktor** än.

Onsdag 29/9 Det var marknad i byn idag så vi började vår vandring där. Vi mötte några bekanta. Karl-Erik köpte ett par skor till billigt pris utan att prova dem. De passade bra visade det sig. Vi gick till **Maria Norberg** som säger att hon börjar bli gammal. Såg emellertid ut som vanligt och när hon fick ett foto av Karl-Erik från festen i somras där hon släpper loss i dans så piggade hon till. Vi gick in förbi **Anna Annas** på vägen mot sjukhuset. Anna ser trött ut och klagar på blodtryck som de flesta gör. Kl 11 var det avtalat möte på ålderdomshemmet, med paret **Zabluda** där vi fick se den nyreparerade matsalen som renoverats med ”kungapengar”. Nya ledningar under golvet hade dragits och nya element installerats. Taket hade sänkts med 30 cm. Roligt att se när det blir förbättringar. Nu återstod inköp av skåp till porslin och nya gardiner. En fläkt till köket samt luftkonditionering till matsalen ska köpas för de sista kungapengarna. De visade på dåliga fönster som bör bytas ut. Läkarparet bjöd på frukt, choklad och champagne. Vi gick in till **Melitta Portje** som hade besök av **Viktor Norberg**. Han är så glad över sin gotlandsresa. Hade foto och adresser med sig. **Lidia Utas** kom också in. Hon sitter ganska tyst för Melitta pratar på. Hon klagar över att hon aldrig får besök. På em for vi till **Schlangendorf** och träffade **Maria Malmas** som bjöd på kaffe på gården med en söt kattunge, höns och en sprättig tupp som sällskap. Maria hade fått ihop pengar till kol inför vintern så hon ansåg att hon skulle klara sig. Kolen blir dyrare för varje år.

Hörde summan 1200 UAH och 1400 UAH/ ton. De behöver 2 ton/vinter. Vi åkte till Anna Sigalet som ser trött ut. Hon glömmer ord och hör sämre. De höll på att fernissa golv med en lukt i huset som var hemsk. Besöket blev ganska kort där. Anna berättade att det finns ett anslag på dörren till affären att vattnet ska stängas av för att det finns de som inte betalt vattenräkningen. Därför stängs vattnet av för alla. Vi åkte tillbaka och stannade vid **Viktor Norberg** som bygger upp en ruin som sonen köpt. Det kommer nog att ta lång tid innan huset blir bebodigt. Vi stannade vid kyrkan för att fråga pastor **Kvitka** om vi kunde ha gudstjänst på fredag em. Vi bjöds på kaffe och pratade en stund om det kommande borgmästarvalet i byn. 8 kandidater finns att välja på. Valet står den 31 okt. Ett litet kort besök hos förra borgmästaren **Luba Petrovna** hann vi med. Beskådade också nuvarande borgmästarens hus med alla lampor. Det sägs att han tom låtit montera ned gatlampor i byn för att flytta till sitt hus. Bättre att han ordnar med vattnet i byn istället kan man tycka.

Torsdag 30/9 Under natten har det börjat regna och storma. Vi drog oss ut för att besöka ålderdomshemmet och "De gamlas dag". Innan hann vi besöka **Emma Utas** som nu bor tillsammans med **Maria och Viktor Utas dotter Tanja** med familj. Vi satt i ett fint rum och bjöds på kaffe. Emma är pigg som vanligt och var glad över att gudstjänsten på fredag. Hon ville inte bli hämtad utan går till kyrkan. Granne med Emma bor **Lisa Hansas**. Hon bor ensam men har dottern **Anna Bush** nära. Anna var med till Sverige och pluggar nu svenska flitigt. Lisa talar tyska. På väg till de gamla såg vi **Viktor Buskas**. Han stod vid en buss från Borås som var på besök. Hejade och gick vidare. Skolbarn sjöng och läste verser för de gamla. Det talades och sjöngs. Vi drog oss tillbaka till Malmas och hann bli genomblöta. Vi stannade inne på eftermiddagen då det inte gick att vara ute. På kvällen var vi bjudna till Luba Petrovna på mat.

Fredag 1/10 Britta och jag var i skolan på "Lärarnas dag" Träffade där **Valentina Annas** som nu börjat som lärare i skolan. Vi samtalade länge med **Larisa och Katja** om skolan i Sverige och Ukraina. Larisa visade sina nya fönster som **Kjell Knutas** bekostat och vi lovade ge 1000 UAH till isolering och gipsputs. Vi fick blommor och bjöds på kaka och godis. Vi gick till gravgården och besökte gravarna där de svenska finns. På vägen hem mötte vi **Natasja Visovskaja** på dagis, hon ville träffa oss, hon skulle bara in och registrera sig som borgmästarkandidat först. När hon kom så visades vi runt och fick se vartenda fönster i huset. Hon var glad över att vi bekostat de nya tillsammans med **Kjell Knutas**. Av honom fick hon pengar till isolering och annat. När vi kommit hem kom **Sven Bjerlestam** och **Natasja Hatunseva**. Sven körde Britta och mig till dagis i Schlangendorf som jag länge velat besöka. De hade det betydligt enklare och mer nerslitet men rent och bra. Jag tror att barnen, för närvarande 24 st har det bra. Föreståndaren var tacksam för tvättmaskinen de fått från oss och önskade påslakan till barnen. Alla barn på dagis där ligger i

sängar när de vilar middag. Sen deltog vi i gudstjänsten som Karl-Erik ledde. Vi var 20-25 st, både gamla och unga. Ett snabbt besök hos **Natasja Zabluda** och till **Emma Knutas** som är sjuk. Hon fick 500 UAH till medicin som är dyr. Numera finns inte medicin att köpa i byn utan de måste till **Berislav** eller längre iväg. Vi var bjudna till **Anna och Viktor Norberg** på kaffe efter kyrkan. En liten bergsbestigning gjorde vi på **Storbackan** innan vi återvände till fam.Malmas

Lördag 2/10 Hemresa. Vi kom aldrig till **Ny Svenskby** som vi tänkt oss när vi hade egen bil. Regnet hindrade oss. Vi gav oss av från Malmas kl 8 och hade en lång väg framför oss. Trafiken var inte så svår förrän vi närmade oss Odessa. Där var köerna långa men vi kom ändå tidigt till flygplatsen och kunde lämna av bilen. Vi fick sitta 40 min i planet innan det startade och fick därmed löpa gatlopp genom terminalen i Budapest igen. Resten av resan gick bra och kl 20 var vi på Arlanda. Vi tackade varandra för sällskapet och en bra resa och reste åt olika håll. Britta och jag hade bokat rum på Mornington Bromma för att komma hem med första planet på söndagen.

Efter en resa till Gammalsvenskby finns alltid många tankar över varför det ska vara så olika för oss svenskar. Där kan vattnet stängas av för alla och borgmästaren kan låta plocka ner gatlyset för att sättas upp vid hans hus. De har ett hårt liv med små pensioner och ändå dyra kostnader för kol, medicin och annat. Det lilla som vi kan hjälpa dem med är så ringa men de är tacksamma för vår omtanke. Vi tar så mycket för givet, men deras vardag är så olika vår.

Visby söndag 10 okt.2010
Birgitta